

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 174g/2021

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 220 alin. (1) din Codul penal și
a articolului 89 alin. (1) din Codul contravențional
(*imprevizibilitatea noțiunii de „prostituție”*)

CHIȘINĂU

18 ianuarie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Gheorghe Reniță, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 23 iulie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 18 ianuarie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 220 alin. (1) din Codul penal, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, și a articolului 89 alin. (1) din Codul contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, ridicată de dnii avocați Vasile Nicoară și Nicolae Ursu, în interesele unei Ina Arhirii, parte în dosarul nr. 1-1651/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl Aureliu Postică, judecător la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, se află cauza penală de învinuire a unei Ina Arhirii de comiterea infracțiunii prevăzute la articolul 220 alin. (1) [*proxenetismul*] din Codul penal.

4. Potrivit rechizitoriului, dna Ina Arhirii este învinuită că în ianuarie-august 2020 ar fi îndemnat, ar fi înlesnit și ar fi tras foloase pe de urma desfășurării prostituției în regim *online* de mai multe persoane de sex feminin. Dorințele clienților erau satisfăcute prin intermediul *videochat*-urilor.

5. Pe 19 iulie 2021, dnii avocați Vasile Nicoară și Nicolae Ursu au ridicat, în interesele unei Ina Arhirii, excepția de neconstituționalitate a articolului 220 alin. (1) din Codul penal și a articolului 89 alin. (1) din Codul contravențional.

6. Printr-o încheiere din aceeași dată, dl judecător Aureliu Postică din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 72 Categorii de legi

„[...]”

(3) Prin lege organică se reglementează:

[...]

n) infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora;

[...]”

8. Prevederile relevante ale Codului penal, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 220 Proxenetismul

„(1) **Îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane,**

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

[...].”

9. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 89 Practicarea prostituției

„(1) **Practicarea prostituției, adică satisfacerea dorinței sexuale a unei persoane prin orice metodă și/sau mijloace, contra plată, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice,**

se sancționează cu amendă de la 36 la 48 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.

[...].”

[Articolul 89 în redacția Legii nr. 159 din 12 octombrie 2018, în vigoare din 9 decembrie 2018]

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor excepției de neconstituționalitate

10. Autorii excepției de neconstituționalitate afirmă că noțiunea de „prostituție” din articolul 220 alin. (1) din Codul penal, precum și din articolul 89 alin. (1) din Codul contravențional, nu poate include serviciile sexuale prestate în regim *online*.

11. În acest sens, autorii sesizării au făcut trimitere la Deciziile Curții Constituționale nr. 36 din 19 aprilie 2018 și nr. 49 din 31 mai 2018.

12. În opinia lor, prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 22 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul penal și din Codul contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentanții unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de

către subiectele cărora li s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 220 alin. (1) din Codul penal (conform căruia „îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani”), precum și articolul 89 alin. (1) din Codul contravențional (potrivit căruia „practicarea prostituției, adică satisfacerea dorinței sexuale a unei persoane prin orice metodă și/sau mijloace, contra plată, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice, se sancționează cu amendă de la 36 la 48 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore”).

17. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care o persoană este învinuită de proxenetism. Prin urmare, Curtea consideră că prevederile contestate pot fi aplicate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

18. Curtea observă că, deși autorii sesizării au contestat în întregime articolul 220 alin. (1) din Codul penal și articolul 89 alin. (1) din Codul contravențional, aceștia pun în discuție problema interpretării și aplicării noțiunii de „prostituție”. Mai exact, aceștia se întrebă dacă este posibil ca prostituția să fie practică în mediul *online*.

19. Sub acest aspect, Curtea reiterează că stabilirea câmpului de aplicare al unei infracțiuni constituie o problemă de interpretare și de aplicare a legii și nu ține de competența Curții Constituționale (a se vedea DCC nr. 89 din 23 iulie 2020, § 21). Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (*ibidem*).

20. În prezenta cauză, această constatare scutește Curtea să verifice incidența articolelor din Constituție, invocate de autorul excepției (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 46 din 18 mai 2020, § 33; DCC nr. 92 din 30 iulie 2020, § 28; DCC nr. 104 din 24 septembrie 2020, § 25; DCC nr. 134 din 24 noiembrie 2020, § 21).

21. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea în cauză nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

22. Totodată, având în vedere raționamentele din Deciziile nr. 36 din 19 aprilie 2018 și nr. 49 din 31 mai 2018, Curtea a decis să trimită Parlamentului o Adresă.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 220 alin. (1) din Codul penal și a articolului 89 alin. (1) din Codul contravențional, ridicată de dnii avocați Vasile Nicoară și Nicolae Ursu, în interesele dnei Ina Arhirii, parte în dosarul nr. 1-1651/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 18 ianuarie 2022

DCC nr. 2

Dosarul nr. 174g/2021